

ZNISZCZENIA NA CMENTARZU

Będzie zbiórka na rzecz uszkodzonych

Dokończenie ze str. 1.

Otaczamy wszystkich modlitwą, prosząc o pokój serca, bo to, co spotkało niektórych z nas, porusza ogromem strat materialnych, ale jest także uderzeniem duchowym i emocjonalnym - idzie przecież o pamięć o naszych zmarłych. (...)

Tu dziękuję za ofiarę wykonaną pracą wielu ludziom - wynajętym firmom - którzy w piątek, od wczesnych godzin rannych, podjęli się niełatwych działań porządkowych. Dziękuję Wam wszystkim za uporządkowanie obszarów przy Waszych grobach.

Dziś powtarza się pytanie: kto pokryje straty, które w kilku przypadkach są znaczne - wiąże się z całkowitą wymianą pomnika. Od strony formalnej, jako parafia, nie możemy nic zaproponować: mimo że cmentarz jest należycie ubezpieczony, to ubezpieczenie nie obejmuje poszczególnych pomników. Są one własnością rodzin pochowanych osób. Żaden proboszcz - choćby chciał - nie może ubezpieczyć mienia, które nie jest jego własnością.

Stanowimy jednak Wspólnotę Parafialną i nie chcemy przejść obojętnie obok tego, co dla pewnej grupy osób stało się od piętku bolesnym problemem do rozwiązania. W tej sytuacji zwracam się do Was, drodzy Parafianie, abyśmy poprzez zorganizowanie zbiórki do puszek zgromadzili pewną kwotę pieniędzy,

którą rozdzielimy między najbardziej uszkodzonych. Proszę o przeprowadzenie takiej zbiórki przed naszym kościołem w następną niedzielę, 18 lipca. Podkreślam, że nie jest to działanie formalne, ale uczynione w poczuciu solidarności z tymi, którzy znaleźli się w sposób nagły w trudnej i tak delikatnej sytuacji. Z pewnością nie będziemy w stanie pokryć całonocnych kosztów naprawy pomników - proszę przyjąć to jako gest wsparcia ze strony parafii. (...)

Wszystkich, którzy oczekiwali pomocy w takim zakresie, na jaki w wyniku zaplanowanej zbiórki będzie nas stać, prosimy, by w najbliższym tygodniu zgłosili się do biura parafialnego. Zgromadzone środki podzielimy w sposób proporcjonalny w zależności od poniesionych strat. (...)

Ksiądz proboszcz odniósł się też do kwestii związanych z drzewostanem, w tym z usuwaniem drzew zagrażających bezpieczeństwu.

- Parafia ze swej strony - ponosząc niemałe koszty - dokonuje pielęgnacji drzewostanu na cmen-

tarzu. Wiemy, że cmentarz nasz jest obiektem zabytkowym (...) każde pozwolenie wydawane jest przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W ostatnich trzech latach - w oparciu o profesjonalną analizę i dokumentację - usunęliśmy za zgodą właściwych władz ponad 20 drzew - zawsze kierując się przede wszystkim bezpieczeństwem użytkowników cmentarza. W ostatnich tygodniach przygotowaliśmy dokumentację potrzebną, by złożyć wniosek o wycinkę kolejnych drzew... Na marginesie - także drzew, które w sposób karygodny ktoś doprowadza do uschnięcia (mamy na to dowody - niestety, nie ma sprawy). Większość z nas nie chce też cmentarza bez drzew - jest on przepiękny ze swoim drzewostanem, ale rodzi określone problemy tak jak te ostatnie...

Proszę więc o roztropność i zdecydowane działanie w tym zakresie - wykupując polisę ubezpieczeniową, podobnie, jak zawieramy ubezpieczenie dotyczącą naszego domu czy innego mienia, możemy liczyć na pokrycie strat przez ubezpieczyciela.

**

Dotąd raczej niewielu właścicieli grobów ubezpieczyło nagrobki swoich bliskich. Może zniszczenia spowodowane przez nawałnicę wywołają głębszą refleksję również w tym zakresie.

K. Juszczyk
fot. W. Juszczyk

Nawałnica przetoczyła się przez powiat

W nocy z 8 na 9 lipca w powiecie ostrzeszowskim dała się we znaki niszczycielska siła wiatru, burz i ulewnych deszczy. Najwięcej interwencji straży pożarnej dotyczyło połamanych konarów i przewróconych drzew. Także samo centrum Ostrzeszowa ucierpiało, m.in. pod naporem wiatru przewrócił się wielki świerk obok biblioteki, konary

zatarasowały przyklasztorne alejki, upadające drzewo zniszczyło groby na „starym” cmentarzu - piszemy o tym wyżej i na str. 1. Były też interwencje dotyczące zerwanych i uszkodzonych dachów. Tamtej nocy strażacy „wyjeżdżali” blisko 60 razy. Przy usuwaniu szkód wyrządzonych przez burzę pracowali zarówno strażacy z JRG jak i OSP.

E-papierosy - mniej szkodliwe narzędzie do walki z paleniem?

Czy e-papierosy mogą być po pierwsze mniej toksyczne od tradycyjnych papierosów, a po drugie służyć jako narzędzie prowadzące do rzucenia palenia?

Według badań, przeprowadzonych przez prof. Artura Badydę z Politechniki Warszawskiej, ekstrakt z e-papierosów nie wywołuje toksycznego wpływu na komórki nabłonka oddechowego człowieka. Badania prof. Badydy polegały na sprawdzeniu jak zareagują komórki nabłonka oddechowego człowieka na substancje pochodzące z trzech różnych rodzajów wyrobów nikotynowych - tradycyjnego papierosa, podgrzewacza tytoniu i e-papierosa oraz na ich różne stężenia. - *Gdy rozkodowaliśmy wyniki badań, widać było wyraźnie szkodliwy wpływ dymu z papierosa tradycyjnego. Nieco mniejszy, ale widoczny efekt toksycznego oddziaływania na komórki widoczny był w przypadku podgrzewacza tytoniu, natomiast w przypadku ekstraktu pochodzącego z aerozolu z e-papierosa można było stwierdzić, że ten efekt nie jest szkodliwy dla zdrowia człowieka. Większości badań międzynarodowych wskazuje na to, że są one ok. 95 proc. mniej wydzielają dymu, odpowiedzialnego za znakomitą większość chorób odtyniowych. Niejednokrotnie potwierdziła to m.in. słynna brytyjska instytucja zdrowia publicznego - Public Health England.*

Zdaniem wielu ekspertów, poza mniejszą szkodliwością, e-papierosy pełnią też

rolę narzędzia pomocnego w zerwaniu z nałogiem palenia. Właśnie dlatego coraz więcej krajów zaczyna stosować politykę tzw. redukcji szkód (harm reduction) wywołanych paleniem papierosów. Niezwykle ważne jest też regularne testowanie zarówno urządzeń, jak i płynów w nich stosowanych, przeciwnicy tych produktów podnoszą bowiem, że e-papierosy mogą być niebezpieczne ze względu na substancje, które inhalujemy. Urządzenia te mogą działać w systemach otwartych (zakładających uzupełnianie płynu przez użytkownika, który ma możliwość wyboru gotowego produktu lub samodzielnego skomponowania inhalowanej substancji z dostępnych składników) oraz w systemach zamkniętych, wymagających wymiany kartridży. Na polskim rynku są dostępne np. e-papierosy Vuse ePen działające w zamkniętym systemie z fabrycznie napełnionymi wkładami. Takie rozwiązanie gwarantuje, że użytkownik sięga po gotowy, gruntownie przebadany produkt i nie chodzi tu wyłącznie o wygodę, ale także o jakość gwarantowaną systemem testów i certyfikacji. - *Moim zdaniem powinniśmy doprowadzić do takiej sytuacji, by konsumenci nie mogli w produkcji nic zmieniać, by sięgać po ten finalny, którego recepturę i ostateczny skład wcześniej zbadano. Jeśli decydujemy się na systemy otwarte, to tylko przy użyciu gotowych liquidów w butelkach - apelował podczas wspomnianej debaty dr Kozłowski.*

fot. OSP Ostrzeszów